TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu ese de doue ori pe septemana: joi'a si Dumineca. — Prenumeratiunea se face in Sabiiu la espeditur'a foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate catra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiiu este pe anu 7. fl. v. a. ear pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen..

Nru 22. ANULU XVIII.

Sabiiu, in 15/27 Martiu 1870.

ru provinciele din Monarchia pe unu anu 8 fl. éra pe o jumatate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe ½ anu. 6 fl v. a.

Inseratele se platescu pentru intei'a óra cu 7. cr. sirulu, pentru a dou'a óra cu 5½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3½ cr. v. a.

Alegeri la sinodulu archidiecesanu.

Incepemu a reportá resultatele alegeriloru la sinodulu archidiecesanu precâtu ni suntu si ne potu fi cunoscute pâna acum si adeca

din partea clerului s'au alesu:

In cerculu alu IV par. protosincelu Nicolau Pope'a; in cerculu I p. protopresbiteriu Ioanu Hanni'a; in cerculu II par. protopr. Ioanu Panoviciu; in cerculu alu IX par. prof. Ioanu Popescu; in cerculu alu XII iéra par. protosincelu Nicolau Pope'a *) si la casu de neprimire din partea acestui'a par. protopr. Ioanu Metianu.

Eveneminte politice.

Retragerea lui Giskra din ministeriulu cislaitanu este adi la ordinea dilei. Partea aceea a presei, carea are problem'a de a laudá totu ce face ministrulu Giskra nu afla cuvinte destule sa laude acésta retragere. O descrie cá pre unu ce unicu in feliulu seu, dicendu ca densulu e celu dintâiu ministru, carele din adeverat'a sea initiativa si dedù dimissiunea. Acele-si diuarie credu ca ministrulu demissiunatu Giskra se va face omulu celu mai popularin. A crede este iertatu ori si cui.

Retragerea lui Giskra va aduce caderea ministeriului intregu. Unu diuariu vienesu vorbindu de impregiurarea acést'a dice: „Serac'a Austria, carea in impregiurârile cele mai grele este cá si fâra regimu.“

Despre consiliariulu ministerialu in ministeriulu unguresc de justitia, Col. Kovács. se scrie c'a plecatu in 22 Martiu la Rom'a. „P. Ll.“ enaréza simplu intemplarea acést'a, fâra de a vorbí mai departe despre valórea ei. Caletori'a acést'a este cu tóte aceste adusa in combinatiune cu missiuni politice. Cu ce dreptu nu pote sci nici citat'a fóia. Inainte de tóte se amintesce impregiurarea ca caletoriulu e unu functiunariu inaltu de statu si ca are relatiuni fórte intime cu unulu dintre ministri unguresci. Mai departe se amintesce ca elu e fratele unui episcopu si asiá barbatulu celu mai potrivitu dea implini o missiune politica pre lânga episcopii unguresci in Rom'a. Mai e de a se insemná, ca caletori'a acést'a cade in tempulu cându sosise scirea, ca o parte a episcopatului unguresc s'a abâtutu dela calea sea de mai inainte si s'au alipitu de majoritatea jesuitica. Cu séu fâra missiune, dara dlu consiliariu ministerialu va fi negresitu in stare a spune parintiloru episcopi unguresci ce impressiune a facutu purtarea loru a casa in patria.

Tocm'a primiranu „Albin'a“ si reproducemu din tr'ens'a ceva atingatoriu de dóue impregiurâri. Un'a este carea privesce reflessiunea la niscariva imputâri din partea „Federatiunei“, facute clubului natiunale pentru conduit'a fatia cu pensiunarea honvediloru, desbatuta in dieta. Alt'a privesce comitetulu deputatiloru natiunali. Eata ce dice amintitulu diuariu:

„Clubulu deputatiloru nationali de la diet'a Ungariei, septemân'a trecuta in dóue siedintie se ocupa de atacurile ce i se facera de curendu, dintr'o parte pré cunoscuta, pre calea diuaristicei; dara la conclusu definitivu nu potù ajunge, findu ca de amendóue orile i lipsiau câte trei membri.

„Aséra se intrunira, afara de dlu Eug. Mocioni, impedecatu de morbu, toti cei'a-lalti membri, anume dnii: Babesiu, Borlea, Buteanu, Hodosiu, Laz. Ionescu, Miletics, Georg. Mocioni, Ales. Mocioni Ant. Mocioni, S. Popoviciu si Stanescu.

„Dupa destula lamurire a incidintelui, intrebarea a fostu: Clubulu cá atare se dea o dechiaratiune, unu respunsu la acele atacuri, incâtu lu privescu ele pre elu, séu nu? — Majoritatea de optu voturi aflà, ca, privindu la calea si modalitatea atacuriloru nu se póte potrivi cu posetiunea clubului, a dá vr'o dechiarare séu a intrá in vre-o polemia.

„Minoritatea de trei voturi anume a domniloru Borlea, Ionescu si Sig. Popoviciu sustienea parerea, ca trebuie datu unu respunsu prin care sa se corega neesactitâtile datelorn din atacuri.

„Cu o cale clubulu s'a pronunciatu in unanimitate, ca conclusulu seu asupr'a incidintelui nu este de natura discretiunaria si prin urmare ca se póte publicá in form'a in care s'a luatu.

„Totu in acésta siedintia clubulu s'a mai ocupatu si de câteva cestiuni de interesu natiunale. Amintimu anume, ca si-a defiptu modulu de pasire in caus'a noului procesu de presa, de carele este amenintiatu comembrulu Miletics; mai departe a combinatu asupr'a modului de orientare in cestiunea proieptului de lege, ce substernù ieri dlu ministru de justitia pentru trecerea proceseloru urbariali din asia-numitele „partes“ de la a dóu'a instantia a curtei de apelu din Tergulu-Muresiulu la tabl'a regia din Pest'a. Tóte, ca pururea, in cea mai buna armonia. —

„Noi credemu, ca clubulu natiunalu alu deputatiloru nostri nu poté sa-si afirme mai bine si mai cu demnitate esistinti'a sea, — atunci, cându nu este motivu d'a se indoí, ca atacatorii ei au fostu in deplina possibilitate d'a cunósce adeverulu din capulu locului.“ —

Diet'a Ungariei.

In siedinti'a din 18 Martiu se cetesce si autentica protocolulu; la ordinea dilei sta referatulu comissiunei de petitiuni. Comissiunea referéza despre 105 de petitiuni diverse si recomenda predarea petitiuniloru respective unui ministeriu de specialitate, ceea-ce fara discussiune se si primesce. O petitiune a orasiului Pesta, care cere ca casele de nou cladite sa fia in intielesulu legei din 1868 libere de ori ce contributia, da ansa la o discussiune mai lunga. Mai multe petitiuni de la comune israelite ceru ca decissiunile congresului israelitu sa nu se mai promulga prin organele statului. Comissiunea recomenda, incuviintiarea acestei cereri si insarcinarea ministrului de culte de a procede conformu incuviintiarei.

Propunerea comissiunei se primesce.

In siedinti'a din 19. Martiu interpeléza C. Tisza, dupa finirea ceremonialului indatinatu, pre min. de culte, adeveratu e ca voiesce a denumi la universitatea pestana profesori, cari nu cunoscu limb'a magiara?

D. Irányi presinta 2 proiecte de lege despre instructiunea celoru mai inaintati in etate si despre abrogarea pedepsei corporale in scóle.

La ordinea dilei e proiectulu de lege despre ridicarea civilistei la 3,650,000 fl. pentru 10 ani.

Dupa o discusiune la care iau parte E. Madarász si Henszlmann contr'a, C. Tisza Niary, Berzenczey si min. de financie Lonyay pro, primesce cas'a proiectulu de basa pentru desbaterea speciale Desbaterea speciale despre proiectulu de lege, constatoriu din 2 § se inchieie indata. Urméza la ordinea dilei desbaterea proiectulu. de lege despre pensiunile comune.

Beferentulu Urházy recomenda primirea proiectului.

B. Mariássy, A. Gubody, A Csanódy si Berzenczey suntu contr'a proiectului de lege; asemenea Tisza, Nyary, si Patay.

Votanduse se primesce proiectulu de basa pentru desbaterea speciale cu 143 contr'a 122 voturi.

Se cetescu apoi deosebitele puncte ale proiectului si se primescu.

La 2 óre se incheie siedinti'a.

In siedinti'a din 21 Martie a casei representantiloru presenta, dupa anticarea protocolului, presiedintele ministriloru conte Andrassy unu proiectu de lege privitoriu la regularea Dunarei in apropierea urbei Pest'a si la lucrârile necesurie in interesulu comunicatiunei.

Proiectulu se tramite comissiunei financiale spre aprobare.

La ordinea dilei sta proiectulu de lege despre ridicarea civilistei si despre pensiunile amploiatiloru fosti in functiune din anulu 1849—1867.

Urméza proiectulu de lege despre votarea creditului suplementariu pentru de a acoperí spesele postei pro 1869. Sum'a receruta de 135,000 fl. se votéza fâra discussiune.

Spesele cancelariei Majest. Sele preliminate cu 60,000 fl. se votéza.

Titul'a „contribuire la spesele comune e preliminata cu 23,837.900 fl.

La titul'a acést'a se incinge o desbatere mai lunga la care iau parte Varady, presied. min. Andrassy, Iranyi, Csernatonyi. Tisza, Almóssy si Ghyczy.

Sum'a preliminata se ia spre cunoscintia.

Titul'a „spesele legislativei“ preliminata cu 500,000 fl. se cetesce si votéza.

Cas'a trece apoi la desbaterea pensiuniloru.

Se cetesce referatulu comissiunei si votulu minoritâtiei.

Comissiunea recomenda pensiunarea tuturoru acelor'a, care de facia o posedu cu esceptiune conducatoriloru supremi a oficiolateloru.

Referentulu Cautz recomenda primirea referatului comissiunei si-si reserva dreptulu de a respunde la reflectârile ce s'aru ivi in decurgerea desbaterei la fine.

Siedinti'a se incheie inainte de 2 óre.

Brasiovu 8 Martiu 1869.

(Sinóde, comerciu.) Iéra incepu a ve scrie despre sinóde, inse de óre ce tempulu me pré gramadesce si invechesce unele date de altmintre interesante pentru publicu me voiu restringe numai la resumatiuni.

Sinodulu despre care ve scriu acum e celu alu protopresbiteratului Brasiovului I tienutu inca in 3/15 Martiu.

Momentele principali ale acestui sinodu se cuprindu in urmatóriele:

1. Deschiderea sinodului si verificarea membriloru;
2. alegerea membriloru scaunului protopresbiterale;
3. inaintarea afacerei scolarie;
4. védi'a séu autoritatea bisericei si
5. infiintiarea fondului protopresbiterale.

In decursulu sinodului, fiindu provocatu, dlu protopresbiteru Iosifu Baracu face o espunere interesanta despre starea scóleloru nóstre din tractu. Din espunere se vede ca scólele aceste corespundu legei si ca numai o comuna e fâra de scóla; nu din rea vointia, ci din caus'a seraciei acelei comune.

Pentru desbaterea celoru trei puncte din urma au servitu de base elaboratulu unei comissiuni de siepte membri, alese inca de comitetulu protopresbiteralu. Elaboratulu acest'a aru meritá de a fi datu publicitâtiei, pentru ca cuprinde o suma de mesuri salutarie, cari esecutate aru aduce multu folosu bisericei si scólei. Mi reservu dreptulu de a dá deslusîri detaiate mai tardiu despre infiintiarea fondului protopresbiterale; de astadata fia-mi per-

*) Scimu din isvoru siguru, ca Par. Protosingelu i s'a fostu oferitu onorificulu dreptu de deputatu si din partea cercului XV R.

misu a amintí de generós'a fapta a dlui protopresbiteriu Iosifu B a r a c u, carele a daruitu la fondulu protopresbiteratului 100 fl. v a. pentru care fapta i s'au adusu de câtra sinodu multiamit'a cea mai viia sî mai sincera.

Sa trecu la comerciu. De ramulu acest'a nu m'amu atinsu pâna acum Inse aici acest'a este ramulu celu principalu. Oprescelu pre acest'a sî ai opritu resuflarea de viatia la atâti omeni, cari traiescu c u elu, p r i n elu sî p r e l â n g a elu. Dara domnulu meu, credeme, ca astadi mi pare reu ca trebuie sa amintescu de densulu, pentruca nu sciu, cu séu fâra cuventu, unu feliu de panique, cum se dîce, a intratu in piati'a nóstra. Cu tóte aceste sa nu credeti ca paniculu acest'a dominéza tóta piati'a. Suntu multi solidi, câroru nu le chiaru pasa de elu, dar' cu tóte aceste e o calamitate pentru noi, din causa ca diece pâna in dóuespredece falimente, cum s'au intemplatu, potu aduce in prepusu sî pre firmele cele bune. Dta trebuie sa scii ca negutiatori'a léga pre comercianti prin imprumuturi, prin giruri unii de altii sî asia intemplâri cum s'au petrecutu aici in dilele din urma potu avé, dîcu p o t u avé, de consecintia, putiena incredere in soliditatea unei pârti a piatiei, de sî in realitate dóra nu e asiá. Urmarea cea neplacuta e de ací, ca creditulu in susu p ó t e s l a b í sî trebuie sa sciti, ca creditulu inca jóca unu rolu in lumea comerciala. O mângaiere mare e pentru mine ca firmele romane au fostu pâna acum in adeveru f i r m e, va se dîca, tari, afara de vre-o dóue, sî me magulescu cu speranti'a, sî acest'a in puterea circumpectiunei comerciantiloru nostri români, ca ele voru pastrá firmitatea loru sî in viitoriu.

Cu acésta ocasiune inse nu potu se-mi calcu pre inima a nu resuflá greutatea ce o portu de multu in cele interne ale mele sî se dîcu, ca pentru ce sa se espuna multi necasului sudoriloru reci de temerea de falimente prin l u c s u l u celu neproportiunatu cu averea ce se póte câstigá in piati'a nóstra? Cându s'aru mai moderá acest'a, séu cându s'aru inlaturá de totu, credu ca aru fi de prisosu sî onerosulu creditulu in susu, pentru ca elu aru puté sa se afle in sinulu nostru, cu folóse din tóte privintiele, aici la noi sî pentru noi. Cá se fiu sî mai bine intielesu, ve spunu simplu factulu, ca pre la 1852/3, déca mi aducu bine aminte, a venitu aici nisce nemti cu unu milionu de florini de l'au versatu cá depositu pentru imprumuturi in filial'a bancei. Dara de atunci l'au caratu, celu putienu de dóuedieci de ori, in susu, fâra sa mai vina ceva in josu, precându banii din locu facea cá acésta suma se circuleze totu ací in locu, sî nu se imbogatiésca strainetatea din ei.

Sum de modest'a parere ca negutiatorimea nóstra de aici, pre viitoriu, sa fia mai cu mult'a grigia de specialitatea sea. Negutiatorimea nostra sa nu pérda din vedere insemnatatea sea sociale politica, carea o va pastrá la inaltimea ei sî pentru viitoriulu ce e indreptatita alu aspirá, déca va departá dela sine sî umbrele acele de descreditu, ce din anumite pârti potu fi aruncate in adinsu asuprai.

Dorescu asia dara, ca acest'a sa fia coa din urma corespundintia a mea, carea transpira, ori sî cum, sî óre care ingrigire, sî dorescu in fine, ca intaietatea românilor din Transilvani'a, castigata, dupa cum dîce dlu. Papiu, prin comerciu, sa o pastreze brasiovenii nostri nevatemata sî pre venitoriu sî sa se arete demni conatiunalii nostri, precum pâna acum, asiá sî in viitoriu, de distinctiunea ce li ai facutu sî dta in diuariulu dtale, dle redactoru, unde dîci, ca de ce nu amu meritá cá aci la noi sa fia unu teatru românescu?

Cu acestea incheiu, sperandu o placuta sî voiósa revedere!

De lânga Ternave 16/3 n. 1870.

In legâtura cu articululu meu din „Telegrafulu Romanu" Nr. 83. ex 1869, credu a fi de lipsa sa punu inaintea onor. publicu cetitoriu numerulu românilor facia, cu celu a nerom âniloru, aplicati la inaltele dicasterie regesci unguresci din Pest'a, la cele din unele comitate din Ungari'a sî Banatu de ambele sfere-politice, sî judiciale — la comisariatulu reg. din Clusiu *) in scaunele sasesci din fundulu reg. sî la cele din Secuime, sî anumitu:

La presidiulu inaltului ministeriu reg. ungurescu:

1. Ministru presedint. contele A n d r a s y i 1. Consiliariu ministerialu, (1 locu vacantu) 1. Consiliariu de sectiune (1 locu vacantu). 2. Secretariu. 1. Secretariu onorariu. 3. Concipisti (4-le locu neocupatu) 2. Concipisti onorari 2. Adj. de concepto. 1. Directoru. 5. Oficiali de concelaria.

Sectiunea centrala de traducere. 1. Presiedinte. 3. Translatori. — Cu totulu 22. sî nici unu romanu.

Ministeriulu regescu ungurescu imperiale lânga Majestatea Sea reg:

1. Mintstru contele Festetics György. 1. Consiliariu ministerialu 1. Consiliariu de sectiune 1. Consiliariu regescu sî presiedinte de

Secretari.

2. Secretari. 1. Secretariu onorariu. 4. Concipisti. 2. Concipisti onorari. 2. Adjuncti de conceptu. 3. Adjuncti lânga directoru. — Cu totulu 18; nici unu românu.

Ministeriulu de interne:

1. Ministru. 2 Secretari de statu. 5 Consiliari ministeriali. La olalta 7; nici unu românu.

Sectiunea presidiului.

1 Consiliariu de sectiune. 1 Secretariu. 1 Concipistu. Cu totulu 3.; nici unu românu.

Sectiunea gremiale:

1 Directoru de sectiune — Secretariu. — 1 Secretariu onorariu. 2 Concipisti onorari. Cu totulu 4.; nici unu românu.

III. Sectiunea dreptului publicu:

1 Consiliariu de sectiune. 2 Secretari. 1 Adjunctu de conceptu. Cu totulu 4.; nici unu românu.

IV. Sectiunea de administratiune a comitateloru:

1 Secretariu de sectiune. 2 Secretari. 3 Concipisti onorari. 1 Adjuntu de conceptu. Cu totulu 6; intre cari u n u românu.

V. Sectiunea pentru bugetulu comitateloru:

Conducatoriu de sectiune — Secretariu — 1 Secretariu onorariu. 2 Concipisti. 1 Adjunctu de conceptu. 1 Practicantu de conceptu. Cu totulu 6; nici unu românu.

VI. Sectiunea pentru orasiele regesci libere:

1 Consiliariu de sectiune. 1 Secretariu 3 Concipisti 1 practicantu de conceptu. Cu totulo 6; nici unu românu.

VII. Sectiunea pentru comune:

1. Consiliariu de sectiune. 1. Secretariu. 1. Concipistu. 2. Adjuncti de conceptu. 1. Practicantu de conceptu. Cu totulu 6; intre cari u n u romanu.

VIII. Sectiunea unbariale:

1. Consiliariu de sectiune. 2 Secretari. 1. Secretariu onorariu. 1. Concipistu. 1. Practicantu de concepistu. Cu totulu 6; intre cari este u n u romanu.

IX. Sectiunea fondulni filantr. alu tierei:

1. Consiliari de sectiune 2. Secretari 2. Concipisti. 1. Adjunctu de conceptu. 1. Practicantu de conceptu. La olalta 7; nici unu românu.

X. Sectiunea pentru afacerile sanitari:

1. Consiariu de sectiune. 1. Secretariu. 2. Concipisti. 1. Adjunctu de conceptu. 1. Practicantu de conceptu. Cu totulu 6; neci unu românu.

XI. Sectiunea de politia:

1. Consiliariu de sectiune. 1. Secretariu. 1. Secretariu onorariu. 1. Concipistu. Cu totulu 4; nici unu românu.

XII. Sectiunea asegurantiei publice:

1. Consiliariu de sectiune. 1. Secretariu. 2. Concipisti. 1. Adjunctu de conceptu. 1. Practicantu de conceptu. Cu totulu 6; nici unu românu.

XIII. Sectiunea asiediamintelor publice:

1. Consiliariu de Sectiune. 1. Secretariu 1. Concipisti. 1. Concipistu onorariu. 1. Practicantu de conceptu. La olalta 6; nici unu românu.

XIV. Sectiunea de administratiunea fondului de desdaunare:

1. Consiliariu de sectiune. 1. Secretariu. 1. Concipistu. 1. Practicantu de conceptu. 1. Directoru. 5. Subdirectori. 10. Oficiali de cancelaria. Cu totulu 20; nici unu românu.

Oficiulu de ratiotiniu:

1. Directoru. 6. Consiliari. 1. Espeditoru. La olalta 8; nici unu românu.

I. Sectiune.

20 oficiali nici nuu românu;

II. Sectiune.

21 officiali intre cari unu românu;

III. Sectiunea.

21 oficiali . . . . . nici unu românu.

Stenografisti dietali:

17 nici unu românu.

La cas'a smintitiloru.

9 . . . . . 9; nici unu românu.

La ministeriului de culte sî instructiune publica consta personalulu dupa schematismu, din . . . . 54-, intre cari 3 rom.

La ministeriulu de financie din 233 intre cari 2 rom.

La ministeriulu de politia 72 „ „ 2 „

La ministeriulu de lucrârile publice sî comunicatiune din 117; nici unu românu

La ministeriulu de comerciu, industria sî cultivarea pamentulei din 140; nici 1 nume rom.

Curia regésca ungurésca:

I. Sectiune de nulitate	30	2	români
II. Sectiunea forului supremu judecatorescu	57	5	români
Tabl'a regésca judiciale a 2-a instantia pentru Ungari'a	135	1	românu

Dintre cele 38 comitate sî 4 cercuri din Ungari'a voiu amintí numai de personalulu dela sfer'a politica sî judicaria a 5 comitate.

In comit. Aradului intre	108	sunt	11 rom.
In comit. Bihariei intre	160	„	10 rom.
In com. Crasnei	45	„	2 rom.
In comitatulu Zarandului suntu mai multi români aplicati cu magiari . .			
In districtulu Chioariului	67	„	21 rom.
Personalulu dela comissariatulu reg. din Clusiu in Transilvani'a consta din .	55;	intre cari	4 rom.
In scaunulu Muresiului	48	„ „	1 „
In comitatulu Solnocului interioru . .	90	„ „	10 „
In comitatulu Albei de josu . . .	90	„ „	19 „
In comitatulu Albei de susu . . .	88	„ „	11 „
In comitat. Clusiului	98	„ „	13 „
In comitatulu Cetatei de balta (Küküllö megye)	102	„ „	13 „
In comitatulu Turdei	126	„ „	12 „
In comitat. Hunedórei	128	„ „	17 „
In comitatulu Dobocei	118	„ „	21 „

In comitatulu Fagarasiului mai multi r o m a n i aplicati

In comitatulu Naseudului numai romani aplicati.

Fundulu regescu. —

La universitatea sasésca in Sabiiu . . . . . 11 nici unu rom.

In scaunulu Sibiiului sî orasiu Sabiiu . . . . . 30 2 români.

La scaunulu Sighisiórei sî orasiulu Sighisiór'a . . . 25; neci unu românu.

Scaunulu Mediasiului sî orasiulu Mediasiu 33. neci unu românu.

Scaunulu Cincului mare sî orasiu Cincu mare 16. nici unu românu.

Scaunulu Nochrichiului 20. u n u românu.

Scaunulu Mercurei 9. 3. români.

Scaunulu Oresti'a sî orasiu 29. 6. români.

Districtulu Brasiovului 62. 1 românu.

Districtulu Bistritiei 25. nici unu românu.

Regeulu sasescu 14. 1. românu.

Sum'a 1649 neromâni 73 români.

Nefiindu aici luati sî individii subalterni dela manipulati'a sî diurnistii nici dela dicasteriele mai inalte, nici dela oficiolatele sî judecatoricle comita-

---

*) Cei dela tabl'a regésca din M.-Osiorheiu suntu specificati in amintitulu articulu. Aici mai adaugu numai, ca la fostele 2 posturi vacante de asesori cu ocasiunea esirei acelui articulu, s'au denumitu unu românu sí unu magiaru. Directoru cancelariei inca este denumitu unu magiaru, dupa cum amu cetitu denumirile in foile oficióse. S'au mai denumitu de atunci incóce, dupa cum sum incunosciintiatu vro 5 practicanti cu salariu anualu de 300 fl. toti magiari. not'a cor.

tense, intre cari de siguru inca voru fi fórte putieni români. *)

La magistratele sî judecatoriele orasieloru din comitate sî scaunele secuiesci, cu esceptiunea numai a câtoru-va românii, suntu aplicati totu magiari, precum suntu sî in orasiele din fundulu regescu aplicati totu sasi. Este raritate déca da omulu intre multimea de functionari dela directiunile regesci unguresci de financie, la perceptoratele regesci ung. din Ungari'a si Transilvani'a, la oficiolatele mineloru de sare si la montanistica de câte unu românu.

Va fi mai observatu onor. publicu cetitoriu si aceea, ca intre denumirile si avansamentele cele multe la ramulu financiale etc. publicate mereu de unu tempu incóce in foile oficiale si oficióse, nu s'au vediutu nici unu nume romanescu, de-si multi fii ai natiunei române esîti din scoli bine preparati pentru servitiu publicu, cunoscatori de câte 3 sî 4 limbi, servindu in tempulu gubernului nemtiescu s'au cualificatu de amploiati buni. Impinsi inse din posturi de nobilimea magiara care s'au imbuldîtu dupa posturi.

Vréu a amintí aici, ca chiaru unu magiaru mi a dîsu nu de multu „magiarii nostri î-si batéu jocu sub absolutismu de guvernulu nemtiescu, ca aplicase la diregatorii si câte unu profesionistu, dara acum vedemu ca magiarii suntu luati si dela córnele plugului si aplicati in servitie publice.

Natiunea româna din Ungari'a si Transilvani'a nu este un'a frantura numai constatatória din unu numeru de suflete neinsemnatu, cum suntu magiarii d. e. in Romani'a stracurati acolo cu incetulu câte un'a familia si unulu câte unulu din Transilvani'a, ci ea este o natiune compacta, constatatória din aprópe la 3 milióne—jumetate cá magiarii din Ungari'a si Transilvani'a ; si de aceea are totu dreptulu sa pretinda unu barbatu macaru din sinulu ei de ministru la guvernulu din Pest'a.

Dara póte me amu dusu pré departe in pretensiuni ! mai scadu dara ceva sî voiu espune, ca devenindu vacantu inainte de ast'a cu 5 luni postulu de vice-presiedinte românu la tabl'a regésca din M. Osiorheiu, cându postulu de vice-presiedinte magiaru inca nu se ocupase dupa an. 1869., urmase organisare nóua a aceslui dicasteriu. Circiter 3 luni mai târdîu devení si postulu de vice-presiedinte sasu, vacantu, inaintându se vice-presiedintele Lassel la forulu supremu judecatorescu din Pest'a, denumindu-se totu-deodata in locui altu vice-presiedinte sasu si vicepresiedinte magiaru, iéra vice-presiedinte românu nu este denumitu inca nici astadi !

Acum déca aru fi pecâtu (? !) a se suí sî unu cetatianu alu statului de natiunalitate românu, pre unu fotoliu ministerialu, pentru ce unu scaunu de vice-presiedinte se faca pedeci unui românu, nu potu intielege.

Dorinti'a de a ne vedé odata in o armonia perfecta cu fratii magiari se aru realisá numai prin o pracsa de fratietate, pracsa nu prin carea sa ne m i l u i a s c a cu ceva, ferésca Ddieu, dara prin carea se vedemu ca ne privescu in adeveru de egali cu ei, dupa cum bine-voiescu a dîce de atâtea ori.

Instructiunea poporale

si starea scóleloru in comitatulu Carasiului.

Datele statistice despre starea scóleloru poporale din anulu scolasticu 1868/9, ce au intratu la inspectoratulu de scóle pentru comitatulu Carasiului din partea respectiveloru comune credu ca merita a se publicá mai alesu ca on publicu românu sa se póta informá despre marea preponderantia a poporatiunei române din comitatulu Carasiului facia de minoritatea locuitoriloru de diferite natiunalitâti, dara totuodata indresnescu a atrage atentiunea a supr'a marelui numeru alu tenerimei lipsite de invetiamentu, — câtu si asupr'a numeróseloru scóle române, cari nu corespundu din destulu dispusetiuniloru din cunoscut'a lege despre instructiunea poporale, câtu din privinti'a edificieloru si alu spatiului pretinsu, atâtu si din privinti'â instruârei.

Pre bas'a amintiteloru date statistice din partea antistieloru comunali, — sî cu intrevenirea concernentei preotime portatória de matricule, s'au potutu constatá si compune urmatoriulu

*) Scaunulu Sebesiului unde a remasu ? R.

C o n s p e c t u g e n e r a l e

si anume numerulu poporatiunei totale din cele 239 de comune ale comitatului Carasiu se urca la : . . . . 343,925 de suflete.

Intre acestea se afla prunci obligati de a amblá la scóla dupa etate :

de 6—12. ani copii : 15,552.—fete: 14.229=29772.
„ 12—15. „ copii: 7,237.—fete: 6,958=14195.
Sum'a obligatiloru 43967.

d i n t r e a c e s t i 'a s u n t u a r e t a t i:

obligati la scóla : — amblatori : — iéra neamblâtori la scóla :

a) de secsulu :

barbatescu, copii .	22,789.	10,719.	12,070.
femeescu, fete .	21.178.	5.813.	15.365.
la olalta .	43,967.	16,532.	27,435.

a) d u p a c o n f e s s i u n e d e a m b e l e secse:

	oblegati la scóla	amblâtori.	sî neambâtori
rom-catolici .	7,510.	4.523.	2,987.
gr-catolici .	2,477.	1,106.	1,371.
gr-orientali .	33,242.	10,484.	22,758.
helvetl . . .	224.	89.	135.
augustani . .	210.	104.	106.
unitari . . .	1.	1.	—
israeliti . .	303.	225.	78.

c) d u p a n a t i u n a l i t â t i:

magiari . .	519.	222.	297.
germani . .	5,321.	3,228.	2,093.
romani . .	35,720.	11,522.	24,198.
slovaci . .	685.	353.	332,
serbi . .	40.	31.	9.
croati . .	1,140.	898.	242.
boemi . .	467.	221.	246.
bulgari . .	4.	—	4.
ruténi . .	59.	45.	14.
italieni . .	12.	12.	—
sum'a totala	43,967.	16,532.	27,435.

Pentru acesti'a se afla scóle elementarie :

comunale . . 2. inferióre . . . . 270.
confesiunale . 271. superióre . . . 8.
sociale . . 5. sum'a 278.
la olalta . 278.
pentru prunci separate 5.
„ fete „ 5. la olalta 278.
„ ambele secse 268.

Scóle de pomaritu 162 ; de gimnastica 1 ;

Cu privire la scóle confessiunali :

romano-catolice : 34. greco-catolice 27 : greco-orientale : 202. helv. 2 aug. 3 israelite : 3.

In aceste suntu invetiatori :

ordinari 295. suplenti 8 la olalta : 303.

Limb'a propunerei de invetiamentu :

magiara in 3, nemtiésca in 23, ambele mestecate in 9, ungurésca — nemtiésca sî boemica in 1,— curatu romanésca in 231, urgurésca-nemtiésca sî romanésca in 1, ungurésca slovenésca in 1, croatiésca in 7, ruténa in 1 scóla.

Edificie scolarie se afla:

in stare buna 167, de medilocu 77. in starea rea 34, la olalta : 278.

Localitati de invetiamentu: (scóle) sunt cu incaperi :

destulu de spatióse 172, nu de ajunsu, adeca anguste 117, la olalta 289.—

Mobilarea acestor'a : in 90 de scóle buna, in 148, de medilocu, sî in 40 de totulu rea.

Instruirea cu recvisite de invetiamentu : in 10 scóle perfecta, in 210 nu de ajunsu, sî in 58. neci de feliu.

Acést'a este starea scóleloru din comitatulu Carasiului, aretata pre anulu scolasticu 1868/9 dara constatata mai tardiu, dupa datele culese, sî in anulu c. Mi permitu a face modest'a observare, ca intru interesulu nostru romanu aru jacé fórte : ca autoritatile sî organele confessiunali se-si incórde nitielu mai bine atentiunea asupr'a neajunsuriloru la care suntu espuse scólele nóstre confessiunale din privinti'a recuisiteloru neceserie de invetiamentu, sî nu altcum din privinti'a indiferentismului sî a negligintiei in frecuentare din partea copiiloru. La din contra a nevoia vomu fi in stare a ni conservá scólele confessiunali in conformitate cu conditiunile espuse in Art. XXXVIII §. 11 alu legei penru instructiune publica.

Ce se atinge de scaderile sî neajunsurile in care se afla scólele nóstre confessiunale, catu sî despre nefrecuentarea pruncilor obligati, am esperintia : ca aceste tóte chiar cu amintit'a lege in mana se potu delatura, déca concernentele autoritati bisericesci ca organe confessiunale, voru nisui ca dispusetiunile legei referitórie la delaturarea scaderiloru sa se esecuteze cu totu sucursulu pretinsu din partea organeloru politice administrative, caror'a li se impune de strinsa detorintia intrevenirea reclamata sî poftita de organele sî respective superioritâtile scóleloru confessiunali in tocmai sî in privinti'a scóleloru comunali !—

Aradu, în 10. martiu 1870.

Petru Petroviciu.

Cuventarea dlui Em. B. Stanescu.

in cestiunea pensiunârei honvediloru magiari din 1848—9.

(tienuta in siedinti'a dela 12 Martiu.)

Onorab. Camera ! Stadiulu in care se afla cestiunea ce se discuta cu un'a tenacitate atâtu de mare, me indémna se vorbescu sî eu, cu tóte ca, precum a spus'o sî dlu deputatu Miletics, care vorbí inaintea mea, clubulu nostru natiunalu nu ni-a permisu sa vorbimu in meritulu acestei cestiuni.

Onorab. dnu deputatu, Gavrielu Várady, sprigínindu motiunea lui Ivánca, relevà sî satisfacerea pretensiuniloru de natiunalitate, postându-se prin acést'a, la spatele nóstre ; iéra onorab. oratori ai dreptei, voindu se atace, prin argumentatiunile loru, opusetiunea (magiara), si-au aruncatu sagetele sî asupr'a nóstra sî, estu-modu, atingendu-ne pre noi, a-ti avutu ocasiune sa vedeti, ca d-vóstra, chiaru sî nechiamati, sciti face sî fâra de noi cestiune de natiunalitate. (Ilaritate.) Sî acum, fiindu ca acésta nóua cestiune de natiunalitate s'a adusu la unu asemene stadiu, voiu urmá esemplulu dlui deputatu Wahrmann, carele, radicându-si vocea in siedinti'a dela 17 Febr. a binevoitu a dîce, cu consentiulu tacitu alu onorab. camere, cumca d-sea vorbesce, cá „representante gidanu, in numele coreligiunariloru sei ;“ — fia-mi permisu dara sî mie, din respectulu cestiunei de natiunalitate, sa vorbescu ca românu, cá representate natiunale. (Contradîceri din drépt'a. Presiedintele scutura clopotielulu.)

Presiedintele : Daca presidiulu n'a facutu indata in momentulu acel'a observatiunea cuvenita la espressiunea intrebuintiata de dlu deputatu Maur. Wahrmann, a rechiamatu inse in dîu'a urmatória contr'a unei asemene dechiaratiuni sî, eu credu, ca acésta a potutu serví de cinosura. (Aprobare in drépt'a.)

Emer. Stanescu : Voiu vorbí inainte de tóte ca românu (Contradîceri din drépt'a.) sî ca representante natiunalu. (Contradiceri din drépt'a.) N'am spusu, ca ce feliu de representante natiunalu ; déca ve place, intipuiti-ve intre „romanu“ sî „representante natiunalu“ un'a coma.

N'am potutu, onorab. camera, sa nu primescu manusi'a aruncata. Precedintiele cestiunei pensiunarei honvediloru invalidi, respective ale ajutorârei veduveloru sî orfaniloru acelor'a, compunu istori'a eveneminteloru din 1848—9 ; dara, ca acésta icóna istorica sa fia completa, permiteti-mi, ca sa aruncu câte-va priviri sî asupr'a rapórteloru nóstre. (S'audîmu) Dlu ministru presiedinte inca a recunoscutu, ca lupt'a din 1848—9 s'a mârginitu la inceputu intru aperarea drepturiloru constitutiunali ; nu noi ci reactiunea a fostu de vina, déca ea a datu acestei lupte o alt'a directiune. (Aprobare in stâng'a estrema.) Inse in epoc'a din 1848—9 natiunea româna inca a avutu unu rolu óre-carele (Voci : Firesce c'a avutu !) a âvutu, precum se scie, mai alesu in Ardélu. (Voci : Scimu !)

Români transilvaneni au respectatu totude-un'a cu predilectiune legile ce nu vatemau viéti'a loru natiunale sî constitutiunale. (Sgomotu mare.) Nu poteti, domniloru, sa aretati in istori'a patriei nice unu esemplu, care se spuna, ca românii au fugitu vre-odata de pre câmpulu luptei, cându patri'a a chiamatu la arme pre fiii sei. (Miscare.) Dara esecutiunea rea a ordinatiuniloru guvernului a produsu urmârile triste, decurse inaintea ochiloru nostri; le-a produsu asiá ca, pre cându s'asceptá, de o parte, ajutoriu strainu din Romani'a sî D r a g o s i u erá tramisu in Transilvani'a, cá se câstige sucursulu românilor in favorulu ideeloru ungurene : pre atunci H a t v a n i a mersu, de alta parte, pre ascunsu, cu potere armata sî atacându pre acei ce negociau (pentru contielegerea românilor cu ungurii), i-a tradatu si, estu-modu, aruncà in periclu caus'a libertâtiei, (Din Stâng'a : Este adeveratu !) Este tristu a spune, ca acésta crima in veci neiertata a lui

Hatvani a casiunatu sî spendiurarea parlamenteriului Ioanu Buténu.

Nu e lucru de miratu, déca românii, vediendu-se *insielati*, estu *modu*, *tocmai* din partea acelor'a, dela cari *asceptau incredere* reciproca, ajutoriu sî mâna *amicésca*, au scosu sî ei sabi'a, dara *nu in contr'a regelui* nice in contr'a patriei, ci, *precum dlui* minitru presiedinte i-a placutu a dîce despre magiari, pentru autonomi'a patriei sî pentru conservarea natiunalitâtiei loru, sî acésta lupta de conservare propria a fostu sî va remané, in tóte tempurile, justa atâtu dupa legile naturali câtu sî dupa cele positive. (Sensatiune.)

Luptele curgeau. Victime au fostu sî de o parte sî de alt'a. Intre *aceste* numeru pre cei 40 mii de *martiri ai natiunei române*, sî, in urm'a acestoru *40 mii de victime române*, au remasu, ca-si in Ungari'a, au remasu veduve, schiopi sî schilavi, au remasu orfani destuli, fâra sa li se fia asecuratu, aici séu acolo, altu ajutoriu decâtu acel'a pre care francesulu lu esprima asiá: „Aide toi, et Dieu t'aidera!“ (Ajutate insu-ti, ca sî Ddieu te va ajutá!)

Românii, ce e dreptu, constituira, in Brasieu, un'a reuniune de femee, celu pucinu, pentru ajutorarea copileloru orfane. Eroii nostri invalidi, sî la noi la români, ambla din casa in casa chiaru asiá, precum dlu deputatu Iókay dîse, in modu poeticu, despre honvedii magiari, ba dóra sórtea eroiloru nostri e sî mai miserabila, pentru ca déca ei au avutu o colibióra in cóst'a unui munte, devení sî ea victim'a flacareloru. Dara cându, cá omu, respectezu faptele glorióse ale honvediloru magiari, atunci, speru, onor. camera, ve-ti considerá sî sórtea veduveloru sî orfaniloru eroiloru nostri; pentru justificarea dîseloru mele, voiu citá acî cuvintele unui poetu românu despre „orfan'a din munti“ cari suntu adeverate sî cuprindu intréga descrierea poetica ce ni-o face *dlu Iókay*:

„Mai este óre in lume
Fiintia cum sum eu:
Unu sufletu fâra nume,
Uitatu de Domnedieu.
„Cându puii sî perdu sî mama
Sî tata golisiei,
Nu-i baga nime in séma
Sî pieru cá vai de ei!“
(Voci: S'audîmu sî unguresce!)

Ca omu, me plecu inaintea fapteloru glorióse ale unui honvedu; dara nutrescu totu asemene sentiemente sî facia cu aperâtorii patriei sî natiunei mele; asceptu pentru ei esemenea respectu sî din partea altor'a; pentru ca, de-si luptele de libertate din Americ'a au fostu gigantece, totu-si luptele honvediloru din Ungari'a sî ale eroiloru nostri din Transilvani'a, pre lânga tóta „modicitatea“ loru, au fostu mai gigantice, din caus'a, ca avéu d'a indurá lipse mari sî numeróse.

V'au placutu a dice: Sa aruncâmu velu asupr'a trecutului! Eu inca dicu acést'a; dar' dorescu totodata, sa *invetiamu din esemplele* trecutului. Trecutulu ne a *invetiatu*, in fine, ca — fire-amu noi de ori care natiunalitate — toti avemu un'a sórte in patri'a comuna; avemu sa aperâmu in comunu acésta patria in contr'a inimiciloru, fia ei interni séu esterni, sî in contr'a tuturoru pericleroru; câci de sî nu vremu sa marturis'mu apriatu, sentimu inse in anim'a nóstra sî mintea sanetósa prevede sî scie, ca esiste unu inimicu strainu, unu colosu, carele ne amenintía pre toti cu periclulu perirei. Sî, déca vremu sa luâmu in drépta consideratiune constelatiunile nóstre de statu, nu trebuie se recurgemu la arm'a insultatiuniloru, ci trebuie sa sternimu in noi, cu ori-ce pretiu, sentiementulu simpathiei sî sa inlaturâmu politic'a provocatoria. (Aprobare.)

Din cuvintele capiloru principali ai stângei amu intielesu, ca ei nu voiescu a face acî cestiune de partita. Este fórte chiaru, ca, dupa cele premise, nu potu sa dau dreptu afirmatiuniloru loru; pentru ca, déca projectulu de conclusu alu stângei propune numai ajutorarea honvediloru ungureni, a veduveloru sî orfaniloru acelor'a; déca dloru au uitatu pre veduvele sî orfanii eroiloru ce au aperatu esistinti'a natiunale din tierile surori ale Ungariei; déca ei voiescu sa ajutore numai pre eroii invalidi din 1848—9 ai unei parti a statului: atunci propunerea loru se póte considerá cu dreptu cuventu de un'a cestiune de partita; pentru ca satisface numai un'a partita sî nu pre toti acei ce au facutu parte din luptele dela 1848—9. (Aprobare in drept'a) Din acésta causa nu potu sa sprigínescu propunerea stângei.

Intielegu inse, onorab. drépta, ca, nevoindu se primiti propunerea stangei, trebuie se aveti ore-cari consideratiuni politice, sî n'aflati de bine a le descoperi inaintea camerei, ca vulgulu profanu sa nu-si póta dá parerea asupr'a loru. Dar' eu credu ca, in camera constitutiunale, sinceritatea se póte observá in tóte cestiunile, câci altu-cum nu potu se intielegu imunitatea. Sum convinsu, ca veti lucrá din tóte poterile pentru d'oborirea projectului de conclusu, dar' sum convinsu de alta parte sî despre aceea, ca nu respectarea natiunalitâtiloru este motivulu ce ve indémna sa procedeti estu-modu; motivulu adeveratu este, ca, guvernului din Vien'a nu-i place pensiunarea honvediloru din 1848—9; pentru ca, precum a dîsu sî condeputatulu meu, Miletics, creatorii trebeloru „comune“ nu vreu sa santiuneze revolutiunea prin sprigiuirea honvediloru din 1848—9. Este lucru dorerosu, déca termometrulu politicu, cu privire la causele nóstre interne, inca este totu in Vien'a; dara esperinti'a ne invétia, ca elu este intru adeveru in Vien'a. Eu sum deputatulu Ienopolei; acolo locuescu români sî unguri; mi-pare reu, cá onorab. drépta se incurca, prin motivatiunile sele, sa agite pre poporulu magiaru contr'a natiunalitâtiloru sî viceversu. Mie mi-ar placea, ca sa vedu consolidandu-se fratietatea nunumai in cerculu meu electoralu, ci in tóta tiér'a sî sa nu se inversiune un'a parte contr'a celei-lalte.

Bine a dîsu Dlu Aristide Mátyus ca lupt'a neonorab. drepte nu este lupta de arguminte ci lupta de preteste. Prudenti'a sî sinceritatea, ori care din doue, aduce cu sine, ca drépt'a sa aiba unu argumentu ore-care pentru motivarea rejectarei projectului de conclusu: binevoiti a esî cu elu la lumina; dara trebuie sa respingu tóte insinuatiunile facute cu privire la natiunalitâti. Nu voiu se primescu motivulu, ca drépt'a, numai din respectu câtra români, serbi etc. combate pensiunarea honvediloru din 1848—9, nu-lu potu primí din caus'a, ca ea, drept'a, are inca omnipotinti'a d'a vota aceea ce vré, sî pentru acést'a n'are trebuintia de arguminte nice de respectarea natiunalitâtiloru. Ea aru primi sî projectulu din cestiune, deca n'ar' esiste unu interesu latentu, care o impedeca.

Candu deputatii *natiunali* au presintatu projectulu de lege pentru natiunalitâti, ati avutu ocasiunea d'a satisface pretensiunile natiunalitâtiloru precum ati avutu-o candu s'a facutu legea uniunei Ardealului; dar' ocasiunea vi-s'a datu de multe ori sî ati potutu multiami celu pucinu unele din pretensiunile natiunalitâtiloru, asiá d. e. candu s'a cerutu o suma anumita pentru fundarea unui teatru românu sî alt'a pentru infiintiarea scoleloru secundarie cu respectu la natiunalitâti. Onorab. drépta inse a tacutu atunci, câ-ci interesulu ei n'a pretensu sa vorbésca. Acum inse, candu are trebuintia de scutu, provóca cestiunea de natiunalitâte. Dreptu-ce, nepotendu primí projectulu de conclusu in form'a ce o are, trebuie sa dechiaru totodata, ca nu voiu se votezu contr'a lui ci, cu privire la meritulu cestiunei, voiu remanea neutralu. (Aprobare in stang'a.)

„Federatiunea.“

Varietâti.

*** Parastasu pentru Emanuilu Gojdu a fostu in duminec'a trecuta in biseric'a gr. or. din Hatiegu.

Multiamila publica. Lipsitu de mijlóce din cas'a parintiloru, din caus'a lipsei materiale acestor'a, espusu fiindu pericului de a nu mai puté frecuentá prelegerile spre a depune maturitatea, me indreptaiu in cris'a acést'a cu rugamintea câtra reverendis. d. protopopu alu Fagarasiului Petru Popescu, cá fiu din protopopiatulu seu, spre a pune o colecta in lucrare la inteliginti'a româna din Fagarasiu, ce domnia-sea cu tóte promptitatea, o sî impliní. Sucursulu in suma de 16 fl. v. a. mi se sî tramise prin susu memoratulu protopopu, sî eu sum fericitu a poté da numele marianimosiloru contribuenti publicitâtiei sî adeca: dela revrds. d. protop. Petru Popescu 2 fl. D. vicecapitanu Codru Dragusianu 2 fl. D. capitanu supr. I. Branu de Lemeni 1 fl. D. Nicolau Sustaii presied. judecatorescu 1 fl. D. Georgiu Fagarasianu primariu orasiului 1 fl. D. Nicolau Tipu perceptoru gremialu 1 fl. D. Ioane Romanu advocatu 1 fl. D. Aronu Densusiunu advocatu 1 fl. D. N. Radu, asesoru distrctuale 1 fl. D. Ioane Gram'a ases. district. 1 fl. D. Vasiliu Popu arendatoru 1 fl. D. Georgiu Aiseru negutiatoriu 50 xr. D. Mihailu Popu negutiatoriu 50 xr. D. Nicolau Tom'a propietariu 50 xr. dela mai multi nenumiti cu totulu 1 fl. 50 xr.

Scopulu renduriloru aceste, este a-mi aduce prin ele omagiulu multiâmirei mele fierbinte, prea onoratiloru contribuenti. — Regia res, succurere lapsis.

Mateiu Vulcanu
octavanu.

*** Din Siulumberg ni se scrie: Dupa ce a mai scadiutu frigulu in lun'a lui Ianuariu, au inceputu ómenii nostrii a merge cu saniele in padure dupa lemne. Unu sasu teneru, aducendu intr'o dî lemne, sî venindu pâna la o funtâna delaturi de satu, carea erá facuta cu blane sî erá larga sî afunda cá de 1 stânginu, — i se facù sete, sî ducendu-se sa bée, s'a pusu in genunchi sî cu ambe mânile s'a radimatu de ghiati'a fantâneî, in acelu momentu s'a sî dusu cu capulu in fondulu fontânei; sî de nu mai erá soti de ai lui pre acolo — cari vediendu-i patim'a — acolo s'aru fi inecatu. Daru totu-si dupa vr'o 4 dile a muritu. I au remasu soci'a cu 2 orfani. — Totu pre atunci, au moritu aici in 8 dile vr'o 8 ómeni 6 sasi, (4) 3 barbati, 3 femei sî 2 români. —

Earn'a si pre la noi a fostu asiá: La inceputu tina mare, mijloculu cu frigu mare, si acum câtra primavéra cu tina si mai mare; bietii ómeni pentru gróz'a tinei nu cutéza nici sa iésa din satu afara; cându se ducu la siopori in câmpu dupa câte o copitia de fenu debuie se prinda 4 boi, si totu-si abea potu vení, din causa ca tin'a e fórte mare incâtu rótele dau pâna in butuci. — Lips'a de nutretiu inca e simtíta, de óre ce asta véra pre tempulu bólei viteloru s'a prapaditu fórte multu nutretiu.

Publicatiune.

Nr. 8840.

Ministeriulu financeloru din Romani'a.

Pentru darea in antreprisa a hârthiei necesarie diverseloru servicie ale ministeriului de financie din Romani'a, s'a publicatu licitatiunea in diu'a de 4 Apriliu st. v. care are a se tiené la ministeriu, sî spre sciintia insa si a dloru fabricanti de hârthie din Transilvani'a, carii voru voi a se insârciná cu acésta intreprindere, subsemnatulu publica despre acést'a, sî prin jurnalele române din acésta localitate, cu invitatiune ca despre cuantitate, formatu sî conditiuni se potu luá informatiuni din „Monitoriulu oficialu“ alu statului nr. 24 din anulu curentu.

Bucuresci 9/21 Martiu 1870.

Ministru financeloru.
I. A. Cantacusinu

Directoru
Gaodi.

Edictu.

Vasiliu Mitocu alias Isiu din Brasiovu, carele in 1867 fu inchisu pentru crim'a de furtisiagu in temniti'a Brasiovului, dara in 4/16 Octobre 1868 au scapatu cu fug'a din temnitia, sî de atunci incóce facendu-se nevadiutu au parasitu cu necredintia pre legiuit'a sea sotía Ecaterin'a nascuta Vasiliu Colacea totu din Brasiovu, — este prin acést'a citatu, cá in terminu de unu anu sî o dî dela datulu presinte sa se infatisiedie inaintea subscrisului la scaunulu protopopescu respectivu, câci la dincontra sî in absenti'a densului se va pertractá sî decide in sensulu SS. Canóne ale bisericei nóstre gr. or. procesulu divortiale incaminatu de sotí'a lui.

Brasiovu 6 Martiu 1870.

Iosifu Baracu
Protopopu gr. or. alu tract. I-iu
15—2 alu Brasiovului.

Burs'a de Vien'a.

Din 14/26 Martiu 1870.

Metalicele 5%	—	Act. de creditu	290 40
Imprumut. nat. 5%	71 50	Argintulu	121
Actiile de banca	736	Galbinulu	5 85½

Redactoru respundietoriu **Nicolau Cristea**

Editur'a sî tipariulu tipografiei archidiecesane.